

Temat: Przypomnienie zasad BHP podczas rekreacji. Samoocena sprawności fizycznej.

Dzisiejszy temat zajęć poświęcimy na przypomnienie zasad bezpieczeństwa w czasie rekreacji oraz podejmiemy próbę samooceny sprawności fizycznej.

W czasie zajęć rekreacyjnych kluczową rolę odgrywa bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

Bezpieczeństwo - stan, który polega na braku zagrożenia dodatkowo wpływa na szybkość uczenia się i trwałość nabywania nowych umiejętności oraz zapewnia dobrą atmosferę. Uczestnicy zajęć ruchowych muszą więc być przekonani, że nie będą ośmieszeni, krytykowani, że nie grozi im utrata zdrowia i życia.

Stan pełnego bezpieczeństwa jest niezwykle trudno osiągalny, prawie niemożliwy do uzyskania. Sytuacje bowiem na zajęciach ruchowych są ciągle inne, ciągle nowe, a i ćwiczący mogą zachowywać się odmiennie w analogicznych sytuacjach. "Każdy, kto przeprowadził zajęcia ruchowe z młodzieżą wie, że bardzo często w sytuacjach wydawałoby się prostych i" niewinnych "dochodzi do ciężkiego wypadku, w innych zaś obiektywnie trudnych i niebezpiecznych nie zdarzają się wypadki" Na powstanie wypadku ma wpływ wiele czynników, z których jeden może mieć decydujące znaczenie.

Regularnie podejmowany i optymalnie dobrany wysiłek fizyczny jest bardzo ważnym filarem utrzymującym organizm w należyтым porządku i pomagającym w zachowaniu zdrowia. Coraz więcej ludzi zdaje sobie sprawę z potrzeby podejmowania profilaktyki zdrowotnej, a niektórzy wręcz ze swojego dotychczasowego hobby potrafią przejść w zawodowe uprawianie danej dyscypliny. Należy jednak pamiętać, że niezależnie od tego, czy zajmujemy się sportem od czasu do czasu, czy jest on naszym sposobem na życie – bardzo ważne jest zachowywanie swoistego BHP podczas jego uprawiania i odpowiednie przygotowanie się do wysiłku fizycznego.

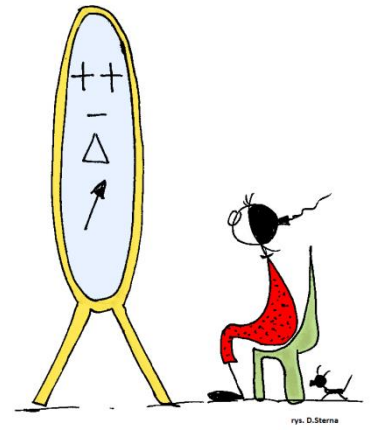
Najważniejsze zasady bezpieczeństwa i higieny w czasie zajęć rekreacyjnych

- przemyślana i zaplanowana organizacja zajęć,
- dostosowanie poziomu trudności i aktywności do zainteresowanych osób,
- pomoc i asekuracja ze strony prowadzącego,
- znajomość tematyki przez prowadzącego,
- dyscyplina w czasie zajęć,
- odpowiedni ubiór,
- właściwe i bezpieczne używanie sprzętu na zajęciach z rekreacji,
- kontrola stanu sprzętu i jego konserwacja,
- odpowiednie zaopatrzenie sanitarne obiektów,
- środki do udzielenia pierwszej pomocy,
- znajomość terenu i obiektów,

Samoocena sprawności fizycznej

Sprawność fizyczna nie została tak jednoznacznie zdefiniowana jak aktywność fizyczna. Może być rozumiana jako zespół umiejętności sportowych i ruchowych, będących bezpośrednim odzwierciedleniem fizycznego stanu organizmu. Część definicji utożsamia sprawność fizyczną bardziej z cechami osobowymi jednostki niż z jej umiejętnościami, w kontekście podejmowania aktywności ruchowej.

Pomiar aktywności fizycznej:

Wskaźnik MPVA – zaproponowany przez autorów amerykańskich jako test przesiewowy dla lekarzy podstawowej opieki lekarskiej sprawujących opiekę nad młodzieżą, za pomocą pytań dotyczących łącznego czasu aktywności fizycznej (AF) w ciągu ostatnich 7 dni.

Zalecany poziom wskaźnika MVPA

to aktywność fizyczna łącznie co najmniej 60 min. dziennie przez 7 dni w tygodniu.

Wskaźnik VPA – w czasie wolnym, poza zajęciami szkolnymi. Do pomiaru tego wskaźnika wykorzystuje się dwa dotyczące częstości i czasu trwania w tygodniu ćwiczeń o dużej intensywności:

- Jak często w czasie wolnym, poza zajęciami szkolnymi, wykonujesz zwykle ćwiczenia fizyczne, podczas których twój wysiłek fizyczny jest duży, tzn. czujesz, że „brakuje ci tchu”, pocisz się?
- Ile godzin w tygodniu w czasie wolnym, poza zajęciami szkolnymi, wykonujesz zwykle ćwiczenia fizyczne, podczas których twój wysiłek fizyczny jest duży, tzn. czujesz, że „brakuje ci tchu”, pocisz się?

Przyjęto, że zalecany poziom dla wskaźnika VPA

to aktywność fizyczna o dużej intensywności co najmniej 4 razy w tygodniu.

Podstawowy test sprawności fizycznej

Test pozwala ocenić poziom sprawności fizycznej w zasadzie całej populacji, bo zaproponowane ćwiczenia może wykonać każdy od 6 roku życia do późnej starości. Ćwiczenia są dobrane tak, aby wymagały zaangażowania mięśni całego ciała. Każdy powinien mieć równe szanse niezależnie od wzrostu i ciężaru, dlatego wyniki mierzymy np. własnymi stopami. Główną zaletą testu jest to, że pozwala jedną miarą oceniać możliwości dorosłych i dzieci.

Ocena minimalna została ustalona na takim poziomie, aby mogło ją uzyskać 90 proc. społeczeństwa od 6 do 70 roku życia.

Test służy samoocenie – dlatego sprawdź, w której jesteś grupie! Jeśli nie będziesz usatysfakcjonowany wynikiem, możesz go powtarzać codziennie – efekty powinny się pojawić już po tygodniu (pamiętaj, że na początku postęp będzie bardziej widoczny niż po miesiącu regularnych ćwiczeń).

Przyjęto, że poziom sprawności 6-latka jest taki sam jak osoby 70-letniej. Natomiast największą sprawność mają osoby w przedziale wieku 19–25 lat.

Test w Polsce wykonuje:

- na ocenę dostateczną –80 proc. osób;
- na ocenę dobrą –60 proc.;
- na bardzo dobrą –40 proc.;
- na wysoką –20 proc.;
- na ocenę wybitną –10 proc. (to olimpijczycy i mistrzowie sportu)

1.Szybkość

Biegnij szybko w miejscu przez 10 sekund wysoko unosząc kolana i klaszcząc pod uniesioną nogą. Policz liczbę klaśnień.

Poziom wykonania:	Kobieta	Mężczyzna	Ocena
Minimalny	12	15	1
Dostateczny	16	20	2
Dobry	20	25	3
Bardzo dobry	25	30	4
Wysoki	30	35	5
Wybitny	35	40	6

2.Skoczność

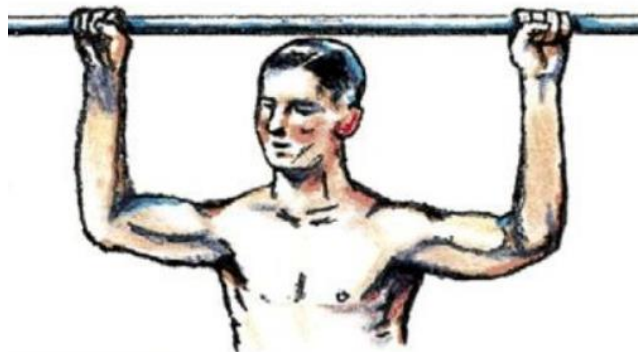
Skocz w dal obunóż miejsca. Rezultat zmierz własnymi stopami. Wynik zaokrąglij: mniej niż ½ stopy – w dół, więcej niż ½ stopy – w górę.

Poziom wykonania:	Kobieta	Mężczyzna	Ocena
Minimalny	5	5	1
Dostateczny	6	6	2
Dobry	7	7	3
Bardzo dobry	8	8	4
Wysoki	9	9	5
Wybitny	10	10	6

3. Siła ramion

Uchwycić się drążka, tak aby swobodnie zwisać. Nie dotykać podłoża nogami. Próbuje wykonać ćwiczenia o wzrastającej trudności:

Poziom wykonania:	Kobieta	Mężczyzna	Ocena
Minimalny	Zawiśnij na wyprostowanych rękach i wytrzymaj 3 sek.	Zawiśnij na wyprostowanych rękach i wytrzymaj 10 sek.	1
Dostateczny	Zawiśnij na wyprostowanych rękach i wytrzymaj 10 sek.	Zawiśnij na wyprostowanej jednej ręce i wytrzymaj 10 sek.	2
Dobry	Zawiśnij na jednej ręce i wytrzymaj 3 sek.	Zawiśnij, podciągnij się oburącz, uginając mocno ramiona, tak, aby głowa była wyżej niż drążek, i wytrzymaj 3 sek.	3
Bardzo dobry	Zawiśnij na jednej ręce i wytrzymaj 10 sek.	Zawiśnij, podciągnij się oburącz, uginając mocno ramiona, tak, aby głowa była wyżej niż drążek, i wytrzymaj 10 sek.	4
Wysoki	Zawiśnij, podciągnij się oburącz, uginając mocno ramiona, tak, aby głowa była wyżej niż drążek, i wytrzymaj 3 sek.	Zawiśnij, podciągnij się oburącz, jedną rękę wolno opuść, wytrzymaj 10 sek.	5
Wybitny	Zawiśnij, podciągnij się oburącz, uginając mocno ramiona, tak, aby głowa była wyżej niż drążek, i wytrzymaj 10 sek.	Zawiśnij, podciągnij się oburącz, jedną rękę wolno opuść, utrzymuj się kolejno na lewej i prawej ręce po 10 sek.	6

4. Gibkość

Stań w pozycji na baczność, nie zginaj nóg w kolanach. Wykonaj skłon tułowia w przód.

Poziom wykonania:	Kobieta / Mężczyzna	Ocena
Minimalny	Chwyć oburącz za kostki	1
Dostateczny	Dotknij palcami obu rąk palców stóp	2
Dobry	Dotknij palcami obu rąk podłoża	3
Bardzo dobry	Wszystkimi palcami obu rąk (szeroko rozwarte) dotknij podłoża	4
Wysoki	Dotknij obiema dłońmi podłoża	5
Wybitny	Dotknij głową kolan	6

5. Wytrzymałość

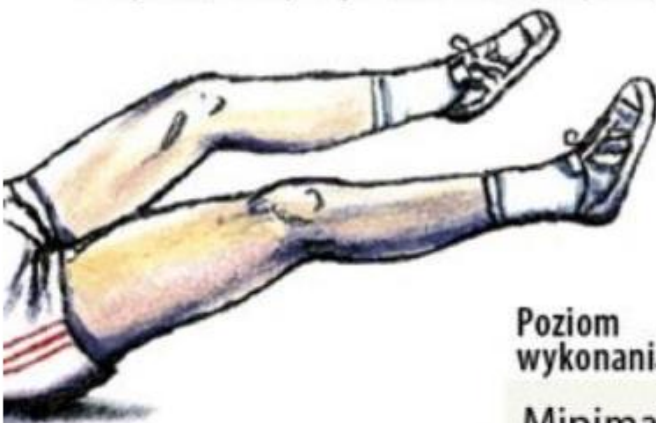
Spróbuj jak długo możesz biec. Próbę można wykonać w dwojaki sposób. W miejscu w tempie 120 kroków na minutę lub na odległość. W pierwszym wypadku decyduje czas trwania biegu, w drugim pokonany dystans.

Poziom wykonania:	Kobieta	Mężczyzna	Ocena
Minimalny	1 min 200 m	2 min 400 m	1
Dostateczny	3 min 500 m	5 min 1000 m	2
Dobry	6 min 1000 m	10 min 2000 m	3
Bardzo dobry	10 min 1500 m	15 min 2500 m	4
Wysoki	15 min 2000 m	20 min 3000 m	5
Wybitny	20 min 2500 m	30 min 4000 m	6

6. Siła mięśni brzucha

Położ się na plecach, ręce dowolnie położone. Unieś nogi tuż nad podłogę i wykonuj nożyce poprzeczne tak długo, jak możesz. O wyniku decyduje czas trwania próby.

Poziom wykonania:	Kobieta	Mężczyzna	Ocena
Minimalny	10 sek.	30 sek.	1
Dostateczny	30 sek.	1 min	2
Dobry	1 min	1,5 min	3
Bardzo dobry	1,5 min	2 min	4
Wysoki	2 min	3 min	5
Wybitny	3 min	4 min	6

Wyniki testu:

Suma uzyskanych punktów określa poziom sprawności fizycznej. Tabele podają normy punktowe dla poszczególnych kategorii wiekowych.

Poziom sprawności od 6 do 25 roku życia	6 lat	7 lat	8 lat	9-10 lat	11-12 lat	13-15 lat	16-18 lat	19-25 lat
Minimalny	5	6	6	6	6	6	6	6
Dostateczny	8	9	10	11	11	12	12	12
Dobry	11	12	13	15	16	17	18	18
Bardzo dobry	14	15	17	19	20	22	23	24
Wysoki	17	18	21	23	25	27	28	30
Wybitny	20	22	25	27	29	31	33	35

Poziom sprawności po 25 roku życia	26-35 lat	36-45 lat	46-55 lat	56-60 lat	61-65 lat	66-70 lat	71 lat i więcej
Minimalny	6	6	6	6	6	6	5
Dostateczny	12	12	11	11	10	9	8
Dobry	18	17	16	15	13	12	11
Bardzo dobry	23	22	20	19	17	15	14
Wysoki	28	27	25	23	21	18	17
Wybitny	33	31	29	27	25	22	20

W razie pytań proszę o kontakt przez e-dziennik.

Pozdrawiam,
Artur Paterek